



Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 1/19, 4 Ocak 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** Cumhurbaşkanı Erdoğan partisinin İstanbul adaylarını açıkladı. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı adayı Binali Yıldırım olurken, Yıldırım'ın istifa etmeyerek Meclis Başkanlığı görevini de sürdürmesi Anayasayı ihlal ediyor.

*** Suriye'ye yönelik askeri operasyon gündemdeki yerini korurken Suriye Savunma Bakanlığı, hükümet ile Kürtler arasında varılan anlaşma kapsamında yaklaşık 400 YPG'linin Menbiç şehrini terk edip, Fırat'ın doğu yakasına geçtiğini duyurdu.

*** Erdoğan "*Bizimle beraber grev denilen olaylar ortadan kalktı. Sen bir siyasetçi olarak grev denilen olayları ortadan kaldıracaksın. Hak vermediğin için grev oldu. Şimdi grevler yok*" dedi. Ancak AKP iktidarı döneminde 2002 yılından bu yana yedisi OHAL döneminde toplam 15 grev engellendi.

*** OHAL İnceleme Komisyonu bugüne kadar 3 bin 700'ü kabul, 46 bin 600'ü ret olmak 50 bin 300 başvuruyu karara bağladı. Ortaya çıkan istatistiklere göre görev süresi bir yıl daha uzatılan komisyon henüz başvuruların yarısını bile sonuçlandıramadı.

*** Olağan olarak Nisan ayında yapılan Merkez Bankası genel kurulu Ocak ayına çekildi. Toplantının gündeminde 2018 yılı dönem karından avans dağıtımı yapılması kararı bulunuyor. Ekonomistler toplantısının Hazine'ye kaynak aktarımı için yapıldığı görüşünde.

*** İçişleri Bakanlığı 2018 yılı içerisinde sosyal medya operasyonları kapsamında 18 bin 376 kişi hakkında yasal işlem yapıldığını açıkladı.

*** Yargılanan "Barış Akademisyenleri"nden birisi daha "örgüt propagandası" suçlamasıyla mahkum edildi.

*** Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nın (TİHV) verilerine göre son 3,5 yılda toplam 11 il ve en az 51 ilçede resmi olarak tespit edilebilen en az 351 sokağa çıkma yasağı ilanı edildi.

*** Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018'de yıllık enflasyon oranını yüzde 20,30 olarak açıkladı. Böylece son 16 yılda enflasyon ilk kez yılı yüzde 20 seviyesinin üzerinde tamamladı.



Bir akademisyene daha 15 ay ertelemeli hapis cezası

Barış İçin Akademisyenler'in "Bu suç ortak olmayacağız" bildirisini imzaladıkları için yargılanan akademisyenlerden birisi daha 1 yıl 3 ay hapse mahkum edildi. İstanbul 36. Ağır

Ceza Mahkemesi “terör örgütü propagandası”ndan verdiği cezada hükmün açıklanması geri bıraktı. Bu kararlar birlikte bildiri nedeniyle bir yılı aşkın süredir devam eden yargı sürecinde mahkum olan akademisyenlerin sayısı 71’e çıktı.



Gazeteci İdris Yılmaz’a 6 yıl 3 ay hapis cezası

Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi, “terör örgütü üyeliği” iddiasıyla yargılanan gazeteci İdris Yılmaz’ı 6 yıl 3 ay hapse mahkum etti. Yılmaz, Afrin operasyonu ile ilgili sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek, 22 Ocak’ta “halkı

kin ve düşmanlığa tahrik etmek” iddiasıyla tutuklanmış, 16 Mayıs’ta tahliye edilmesinin hemen ardından hakkında “örgüt üyeliği” suçlamasıyla açılan yeni bir dosya kapsamında tekrar tutuklanmıştı.



Yeni suç tanımı: “Devlet karşıtı gazetecilik”

Gazeteci Esra Solin Dal hakkında “örgüt üyeliği” suçlamasıyla hazırlanan iddianame Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi. 15 yıla kadar hapsi istenen gazetecinin haber kaynaklarından randevu talep etmesinin “örgüt faaliyeti”, haber takibi sırasında tuttuğu notların ise “istihbarat toplama faaliyeti” olduğu öne sürüldü.

Ermeni sanatçı Yervant Bostancı’yla Ermeni Soykırımı’na ilişkin röportaj yapmak isteyen gazeteciyi “devlet aleyhinde gazetecilik faaliyeti yürütmek” ile suçladı.



Gazeteci Hasan Cemal’e “örgüt propagandası” suçlamasıyla açılan dava

2015 yılında T24 sitesinde yayımlanan “Silvan’dan: Bizi acılara, ölümlere o kadar alıştırdılar ki...” başlıklı yazısı nedeniyle hakkında dava açılan gazeteci Hasan Cemal’in yargılanmasına İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi’nde başlandı. Dava kapsamında Cemal, sokağa çıkma

yasakları döneminde Silvan’a giderek aralarında Belediye Eş Başkanı Zuhal Tekiner’in de olduğu 3 kişiyle yaptığı görüşmeleri ve gözlemleri anlattığı yazısı nedeniyle “terör örgütü propagandası” ile suçlanıyor. Duruşma 16 Nisan 2019’a ertelendi.



Kanser raporunu halka açıklayan Bülent Şık'a açılan dava

Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli illerinde yapılan ve sonuçları Sağlık Bakanlığı'nca kamuoyuna açıklanmayan kanser araştırmasını Cumhuriyet gazetesi için kaleme aldığı *"Türkiye'yi kanser eden ürünleri devlet gizledi, biz açıklıyoruz! İşte zehir*

listesi!" başlıklı yazı dizisiyle paylaşan Yrd. Doç. Dr. Bülent Şık'a dava açıldı. "Yasaklanan gizli bilgileri açıklamak (TCK 258)", "yasaklanan gizli bilgileri temin etmek (TCK 334)" ve "göreve ilişkin sırrı açıklamak (TCK 336)" ile suçlanan akademisyenin 12 yıla kadar hapsi istendi. Barış bildirisine imza attığı için KHK ile Akdeniz Üniversitesi'ndeki görevinden ihraç edilen Şık'ın söz konusu yazısıyla ilgili Sağlık Bakanlığı, "halkta infiale neden olduğu" ve "dış alımları etkilediği" gerekçesiyle suç duyurusunda bulunmuştu. Davanın ilk duruşması İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 7 Şubat tarihinde görülecek.



Gazeteci Fatih Portakal hakkında soruşturma açıldı

Protesto hakkının önündeki engelleri eleştirdiği için Erdoğan'ın *"Bilmezsen haddini, millet patlatır enseni"* sözleriyle hedef gösterdiği FOX Tv ana haber sunucusu Fatih Portakal hakkında soruşturma başlatıldı. Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturma kapsamında

gazeteci 10 Aralık 2018'de yayımlanan ana haber bülteninde sarf ettiği sözler nedeniyle "suç işlemeye alenen tahrik" ile suçlanıyor.



Mine Kırıkkanat'a soruşturma

Cumhuriyet gazetesi yazarı Mine Kırıkkanat'ın, Halk TV yayınındaki konuşması hakkında "Halkın bir kesimini aşağılamak" iddiasıyla soruşturma açıldı.

Kırıkkanat soruşturma kararını şu ifadelerle değerlendirdi; *"Uğur Dündar üzerinden herkese bir gözdağı veriliyor. Şu ana kadar, Uğur Dündar'ın, Halk Arenası programına çıkardığı Yılmaz Özdil, Metin Akpınar, Müjdat Gezen ve bana soruşturma açılmış bulunuyor. Program RTÜK tarafından da*

cezalandırıldı. Soruşturma açılan bizler, cesaretimizin reyting yapmasının, korkusuz yurtseverlerin halkta gördükleri sempatinin karşılığın bedelini ödüyoruz. Dünder da bizi ekrana çıkarmasının ve programının bedelini ödüyor. İzlenme oranımız yüksek olması, seçim öncesi işlerine gelmiyor.”



Eski vekillere açılan davalar

HDP Onursal Başkanı ve İzmir eski Milletvekili Ertuğrul Kürkçü hakkında farklı tarihlerde katıldığı protesto eylemleri nedeniyle hazırlanan iddianame Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesince kabul edildi. Kürkçü "silahlı terör örgütüne üye olmak", "suç ve suçluyu övmek", "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılmak" ile

suçlandı; 20 yıla kadar hapsi istendi.

HDP Diyarbakır eski Milletvekili Sibel Yiğitalp, hakkında katıldığı cenaze törenleri, basın açıklamaları, mitingler ve bu eylemlerde yaptığı konuşmalar nedeniyle hazırlanan iddianame Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nce kabul edildi. "Örgüte üye olmak", "örgüt propagandası yapmak", "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere katılmak", "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" ile suçlanan eski vekilin 26 yıla kadar hapsi istendi.



Banka Genel Müdürüne “Erdoğan’a hakaret”ten soruşturma

İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı, HSBC Bank Genel Müdürü Süleyman Selim Kervancı hakkında “Erdoğan’a hakaret” suçundan soruşturma başlattı. Soruşturmanın gerekçesi, Adolf Hitler’in son günlerini anlatan Çöküş filminin bir sahnesinin Gezi eylemlerine uyarlanmasına ilişkin

bir videoyu retweetlenmesi oldu. Paylaşımdan 5 yıl sonra başlatılan soruşturmaya konu olan videonun Erdoğan’ın başbakan olduğu dönemde paylaşılmasına rağmen Kervancı “Cumhurbaşkanına hakaret” ile suçlanıyor.



Savcılık KHK ile ihraç edilen kamu emekçileri hakkında “suç” bulamadı

Mersin’de OHAL KHK’sıyla ihraç edilenlere ilişkin açılan soruşturmada “kovuşturmaya gerek yok” kararı çıktı.

Mersin Cumhuriyet Savcılığı, KHK ile ihraç edilen 47'si Eğitim Sen üyesi, 96 eğitimci hakkında yürüttüğü soruşturmanın ardından, "Yapılan araştırma sonucu şüphelilerin üzerine atılı suçun oluşumu için gereken organik bağ kurarak örgüt hiyerarşisine dahil olduklarına dair delil bulunmadığı anlaşılmıştır" dedi, "kovuşturmaya yer olmadığı" kararı verdi. Şimdi neyle suçlandıklarını bilmeden işlerinden olan, savcılığın da suçlayacak bir şey bulamadığı kamu emekçilerinin işlerine geri dönüp dönemeyeceği merak konusu.



ÖĞİ'den 2018 basın raporu: 521 yargılama, 141 gözaltı, 64 tutuklama

Özgür Gazeteciler İnisiyatifi (ÖĞİ) Diyarbakır'da yaptığı basın açıklamasıyla gazetecilerin ve gazetecilik mesleğinin uğradığı hak ihlalleri ile ilgili 2018 bilançosunu

kamuoyuyla paylaştı. ÖĞİ'nin verilerine göre 2018 yılı boyunca;

- * 141 gazeteci gözaltına alındı
- * 64 gazeteci tutuklandı
- * 7 gazeteciye soruşturma açıldı
- * 71 gazeteciye dava açıldı
- * 521 gazeteci yargılandı
- * 121 gazeteciye hapis ve para cezası verildi. (112 gazeteciye toplam 546 yıl 9 ay 20 gün hapis cezası, 3 gazeteciye müebbet hapis cezası, 6 gazeteciye ise toplam 40 bin TL para cezası)
- * 2 TV kanalına 1 milyon 80 bin tl para cezası, 1 TV kanalına 5 program cezası, 1 TV kanalına ise reklam cezası verildi
- * 14 ajans ve haber sitesi BTK tarafından defalarca engellendi
- * 1 Ocak 2016 ile 29 Kasım 2018 tarihleri arasında bin 954 sarı basın kartı iptal edildi
- * 4 basın yayın kurumu kapatıldı
- * 1 gazete ve bir matbaaya kayyum atandı



Sanatçı Levent Üzümcü'nün tiyatro oyunu yine engellendi

Sanatçı Levent Üzümcü sosyal medya hesabından yayımladığı bir video ile "Anlatılan Senin Hikayendir" adlı tiyatro oyununun bir kez daha yasaklandığını duyurdu.

Instagram hesabından paylaştığı bir videoda yaşananları aktaran Üzümcü, oyunun sahneleneceği salonun bulunduğu koleje baskı yapıldığını belirterek şunları söyledi: "Sanatın ve sanatçının hiç olmadığı kadar özgür, demokrasinin hiç olmadığı kadar ileride olduğu şu günlerde, İskenderun'da oynayacağımız

oyunun oynanacağı kolejin sahnesi, yapılan baskılar nedeniyle elimizden alındı. Kolej yönetimi, oyunu artık orada oynamamıza izin vermiyor. Dostluğun, kardeşliğin ve barışın oyunu 'Anlatılan Senin Hikayendir'i izlemek İskenderunlular için bir başka özgür yarına kaldı. Hepinizden özür dilerim." Daha önce de oyununun Artvin'deki Çoruh Üniversitesi'ne bağlı Nihat Gökyiğit Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapılacak gösterimi Artvin Valiliği tarafından iptal edilmişti.



Müftüden haber sitesine Charlie Hebdo göndermeli tehdit

Siirt İl Müftüsü Ahmet Altıok, 21 Kasım 2018'de yayınlanan Nazif Ay'ın "Ders kitaplarında cihat işte böyle öğretiliyor" başlıklı yazısı nedeniyle haber sitesi odaTV'yi 7 Ocak 2015'te 12 kişinin

öldürüldüğü Charlie Hebdo saldırısını örnek vererek hedef aldı. Müftünün tehdit ettiği haber sitesinin Genel yayın Yönetmeni Barış Pehlivan, "Devletin maaş verdiği müftüsü nasıl Charlie Hebdo katliamını hatırlatır ve 'yanlarına kar kalmaması' diye odaTV'yi hedef gösterir? Ve hatta ölmeden önce tövbe etsinler der... İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı nasıl susar, nasıl tepkisiz kalır?" şeklinde konuştu. odaTV yazarı Nazif Ay da Twitter hesabından "Açıkça ölümle tehdit ediliyoruz", "odaTV ve bağımsız basına ölüm tehdidi var" mesajını paylaştı.



DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- "Bu suça ortak olmayacağız" bildirisi imzacısı akademisyenlerden birisi daha 1 yıl 3 ay hapse mahkum edildi. İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi "terör örgütü propagandası"ndan verdiği cezada hükmün açıklanması geri bıraktı.
- Van 5. Ağır Ceza Mahkemesi, "terör örgütü üyeliği" iddiasıyla tutuklu yargılanan gazeteci İdris Yılmaz'ı 6 yıl 3 ay hapse mahkum etti.
- "Silvan'dan: Bizi acılara, ölümlere o kadar alıştırdılar ki..." başlıklı yazısı nedeniyle hakkında "terör örgütü propagandası" suçlamasıyla dava açılan gazeteci Hasan Cemal'in yargılanmasına İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlandı. Duruşma 16 Nisan 2019'a ertelendi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

- "Balyoz'da kumpas davası" olarak da bilinen, Mehmet Baransu, Ahmet Altan, Yasemin Çongar, Yıldırım Oğur ve Tuncay Opçin'in 'suç işlemek amacıyla örgüt kurma, devletin güvenliğine ilişkin gizli belgeleri temin etme' suçlamalarıyla yargılandığı davanın duruşması 7 Ocak Pazartesi günü saat 10:30'da İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- Gazeteci yazar Mehmet Gündem'in, 'FETÖ' üyesi olduğu iddiasıyla yargılandığı davanın 3. duruşması 8 Ocak Salı günü İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesinde görülecek.

- Paradise Papers haberleri nedeniyle “kamu görevlisine hakaret” ile suçlanan Cumhuriyet gazetesi eski finans editörü ve muhabiri Pelin Ünker’in yargılandığı davanın 2. duruşması 8 Ocak Salı günü İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek.
- “Bu suça ortak olmayacağız” bildirisini imzacısı akademisyenlerin yargılanmalarına 8 -9-10 Ocak tarihlerinde 3 ayrı Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek duruşmalarla devam edilecek.
- Sosyal medya paylaşımları nedeniyle “Cumhurbaşkanına hakaret”le suçlanan sanatçı Ferhat Tunç’un yargılandığı davanın duruşması 9 Ocak saat 11:00’de Büyükçekmece 7. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülecek.
- Diyarbakır'da 9 Ekim 2018'de yapılan ev baskınlarında gözaltına alınarak tutuklanan ve gizli tanık beyanları, sosyal medya paylaşımları ve yurt dışı giriş-çıkış kayıtları suç delili olarak gösterilerek hakkında "örgüt üyesi olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla dava açılan gazeteci Kibriye Evren'in ikinci duruşması 10 Ocak günü Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.